

Fa gairebé vint anys que l'Alfonso del Olmo i en Lluís Cañadell constitueixen una societat d'arquitectes a Sabadell: "Fem tota la projectació conjunta. Treballant d'aquesta manera t'enriqueixes molt més", afirmen. "L'un aporta idees i solucions diferents a l'altre", solucions que els altres professionals de l'estudi ajuden a posar en pràctica: "Tenim un aparellador i quatre delineaents".

"El noranta per cent dels encàrrecs que rebem són per fer habitatges. També dissenyem alguna nau industrial, pavellons esportius i altres infraestructures. D'altra banda, hem fet alguna col·laboració urbanística". Per a l'Alfonso, "l'arquitectura és un concepte molt ampli, que inclou pràcticament totes les arts. De fet, aquesta va ser una de les meves motivacions quan vaig escollir carrera. També m'agradava pensar que es tractava d'una obra, en certa manera, eterna, que es fabrica i queda allí durant molts anys".

De fet, "l'arquitectura s'està globalitzant cada cop més, com a conseqüència dels nous mitjans de comunicació, gràcies als quals la informació arriba molt ràpid a tot arreu. El resultat és que avui dia no hi ha tantes diferències entre uns creatius i uns altres". El que no es perd mai, però, és la voluntat de crear art: "És més, sovint al despatx fem dos projectes per a cada encàrrec, el creatiu -tal com nosaltres voldríem que fos- i el que ens demana el promotor. El resultat consisteix a traslladar petits detalls del primer al segon, que serà el definitiu".

Aquests detalls inclouen molts aspectes que els no iniciats no ens podem imaginar: "Per decidir on comença la llar, nosaltres partim del barri, amb els costums i el tipus de gent que el caracteritzen. Sempre treballem tenint en compte l'equilibri entre el que és individual i el que és col·lectiu. Si bé els arquitectes hem d'estar al servei de la societat, tenim molt de poder sobre la seva manera de viure. De tota manera, és qui t'encarrega el projecte que haurà de viure a la casa que dissenyes, i hi ha coses que tu no faries i acabes fent perquè ell s'hi senti feliç".

No cal dir que aquesta és una filosofia aplicable als clients particulars. Pel que fa als promotors, "està clar que la finalitat de la seva actuació és el benefici econòmic, però també pensen en els qui habitaran aquells immobles. A ells també els presentem dos projectes, sobre els quals debatem i intentem convèncer-los que adoptin el nostre, cosa que aconseguim el seixanta o setanta per cent de vegades. Pel que fa a la resta de casos, estem tan convençuts que no hi ha possibilitat que canviïn d'opinió, que ja ni ens esforcem a intentar-ho".

Un altre tema polèmic en la feina dels nostres protagonistes, més tenint en compte que treballen a Sabadell, és si el professional més indicat per al disseny d'una fàbrica és l'arquitecte o l'enginyer: "Avui dia el meu col·lectiu està més capacitats per dissenyar una nau industrial, en el sentit creatiu. En qualsevol cas, penso que la clau, en un futur, estarà en el treball conjunt entre tots dos professionals, fins i tot pel que fa a l'habitatge".

"Hem tingut oportunitat de fer algun edifici interessant d'aques-

tes característiques", ens comenta l'Alfonso. "Hem tingut la sort de treballar per a empreses, la casa mare de les quals era estrangera, que obligava els nostres clients a fer un jardí a la parcel·la que envoltava la seva nau. Al cap dels anys, els propietaris han estat molt contents de donar una imatge diferent de la resta de firmes del costat".

Són projectes que s'han fet realitat, però "hi ha casos en què desenvolupes un projecte i aquest, ja sigui per motius econòmics o polítics, no arriba a construir-se". Per als nostres interlocutors, "com que l'arquitectura parteix d'un dibuix del mateix arquitecte, ha de tenir una qualitat molt important: la sinceritat del creatiu. Avui dia ens arriben de tot arreu normatives i lleis, que cada cop dificulten més la nostra tasca. Recordo una exposició que vaig visitar a Berlín, on els arquitectes es queixaven que no els donaven pràcticament oportunitat d'expressar-se lliurement".

Aquesta expressió té en compte elements tan importants com la llum: "El primer que has de fer quan dissenyes un immoble és mirar on és el sud, una qüestió fonamental, sobretot a Catalunya. Fer una casa a Finlàndia o al Marroc és molt fàcil, perquè hi tenen la mateixa temperatura pràcticament al llarg de tot l'any. Fer-la a Barcelona, en canvi, és molt complicat, perquè tan bon punt tenim molta calor com molt de fred, de sobte pot ploure durant un dia sencer i després tornar el sol... Per controlar aquestes oscil·lacions necessitem finestres amb cortines, persianes, porticons, contraporticons, etc. Aquesta és, tanmateix, una qüestió que es descuida bastant en dissenyar habitatges".

I encara van més lluny: "Està de moda fer una arquitectura *light*, amb façanes molt planeres i plenes de vidres, sense volums que sobresurtin. És un estil conseqüència de les noves tecnologies, davant de les quals no podem tancar els ulls. Ara bé, aquesta arquitectura no és la que utilitzaràs amb una família de classe treballadora amb cinc fills. Ells necessiten el seu balcó per poder sortir a prendre l'aire al vespre".

És un llarg camí el que l'Alfonso i el Lluís han hagut de recórrer per arribar a tenir criteris tan vàlids quant a la seva feina: "Costa arribar a consolidar-te i definir la teva línia intel·lectual. Amb arquitectura, tens setanta anys i encara vols aprendre'n més. Avui dia disposem de molt bones comunicacions per adquirir coneixements, però viatjar, per exemple, és un dels millors sistemes per enriquir-te com a professional". Una professionalitat poc coneguda per la gent del carrer: "En les promocions, quan es parla de l'arquitecte és perquè aquest comença a ser famós, la qual cosa serveix de reclam per vendre aquells pisos. D'aquesta manera, no sé si li fan un gran favor a l'arquitecte, podríem dir que és pur màrqueting. No necessitem de grans escarafalls, fem la nostra obra i proud. Tan digne d'admiració és l'artista famós que fa grans obres com el qui dissenya una caseta per a una família". Amb aquesta senzillesa s'expressen en Lluís Cañadell i l'Alfonso del Olmo, una senzillesa que els ha proporcionat vint anys de trajectòria impecable.

“L’arquitectura s’està globalitzant cada cop més, com a conseqüència dels nous mitjans de comunicació. El resultat és que avui dia no hi ha tantes diferències entre uns creatius i uns altres”

Alfonso del Olmo i Lluís Cañadell - Sabadell (Vallès Occidental)